

УДК 656.025.2

<https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2022.1.2>

І.А. КАРА

Національний університет "Львівська політехніка"

ORCID: 0000-0001-7167-051X

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПАСАЖИРСЬКИМИ ПЕРЕВЕЗЕННЯМИ У ПРИМІСЬКОМУ СПОЛУЧЕННІ

У даній роботі розглянуто особливості формування та застосування ефективного механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні. Відмічено, що закордонний досвід є яскравим прикладом економічної доцільності та суспільної необхідності застосування приміського пасажирського транспорту. Зазначено, що стимулювання підвищення мобільності населення за рахунок пасажирських перевезень в приміських зонах сприяє підвищенню показників внутрішнього валового та регіонального продукту в сучасних умовах.

Проведено SWOT-аналіз, відповідно до якого визначено основні пріоритети розвитку сфери приміського пасажирського транспорту в Україні. Подано визначення механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні як системи транспортування людей, яка повинна координуватися, контролюватися та регулюватися з боку держави. Представлено загальну схему механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні. Обґрунтовано, що його реалізація повинна базуватися на двох основних позиціях: координуючому впливі державного регулювання та участі приватного сектора, зокрема, в ролі транспортних підприємств, що здійснюють приміські пасажирські перевезення.

Визначено основні проблеми, які стримують зростання обсягів та якості попиту на приміські перевезення. Описано принципи, на основі яких повинні базуватися результативні управлінські дії у сфері приміських пасажирських перевезень. Відзначено, що ці принципи повинні виходити із потреби державного регулювання та координуючої і контролюючої ролі державних і місцевих органів влади. Аргументовано потребу створення транспортних підприємств, що здійснюють приміські пасажирські перевезення, завдяки яким можна вирішити проблему підвищення прибутковості приміських перевезень, зносу основних фондів та збільшення обсягу їх закупівель. Подано пропозиції щодо покращення якості транспортних послуг на основі функціонування механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні.

Ключові слова: механізм управління, пасажирські перевезення, приміське сполучення, державне регулювання, транспортне підприємство.

І.А. КАРА

Национальный университет "Львовская политехника"

ORCID: 0000-0001-7167-051X

ФОРМИРОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОГО МЕХАНИЗМА УПРАВЛЕНИЯ ПАСАЖИРСКИМИ ПЕРЕВОЗКАМИ В ПРИГОРОДНОМ СООБЩЕНИИ

В данной работе рассмотрены особенности формирования и применения эффективного механизма управления пассажирскими перевозками в пригородном сообщении. Отмечено, что зарубежный опыт является ярким примером экономической целесообразности и общественной необходимости применения пригородного пассажирского транспорта. Отмечено, что стимулирование повышения мобильности населения за счет пассажирских перевозок в пригородных зонах способствует повышению показателей внутреннего валового и регионального продукта в современных условиях.

Проведен SWOT-анализ, согласно которому определены основные приоритеты развития сферы пригородного пассажирского транспорта в Украине. Дано определение механизма управления пассажирскими перевозками в пригородном сообщении как системы транспортировки людей, которая должна координироваться, контролироваться и регулироваться со стороны государства. Представлена общая схема механизма управления пассажирскими перевозками в пригородном сообщении. Обосновано, что его реализация должна базироваться на двух основных позициях: координирующий влияния государственного регулирования и участия частного сектора, в частности, в роли транспортных предприятий, которые осуществляют пригородные пассажирские перевозки.

Определены основные проблемы, сдерживающие рост объемов и качества спроса на пригородные перевозки. Описаны принципы, на основе которых должны базироваться результативные управленческие действия в сфере пригородных пассажирских перевозок. Отмечено, что эти принципы должны исходить из необходимости государственного регулирования и координирующей и

контролюючої ролі державних і місцевих органів влади. Аргументована необхідність створення транспортних підприємств, які здійснюють пригородні пасажирські перевезення, завдяки яким можна вирішити проблему підвищення доходності пригородних перевезень, зносу основних фондів і збільшення обсягу їх закупок. Представлені пропозиції щодо покращення якості транспортних послуг, базуються на функціонуванні механізму управління пасажирськими перевезеннями в пригородному сообщенні.

Ключевые слова: механізм управління, пасажирські перевезення, пригородне сообщення, державне регулювання, транспортне підприємство.

I. KARA

Lviv Polytechnic National University
ORCID: 0000-0001-7167-051X

FORMATION OF AN EFFECTIVE PASSENGER MANAGEMENT MECHANISM IN A SUBURBAN COMMUNICATION

This paper considers the features of the formation and application of an effective mechanism for managing passenger traffic in suburban traffic. It is noted that foreign experience is a clear example of economic feasibility and social necessity of suburban passenger transport. It is noted that stimulating the increase of mobility of the population at the expense of passenger transportations in suburban zones promotes increase of indicators of gross domestic and regional product in modern conditions.

A SWOT analysis was conducted, according to which the main priorities for the development of suburban passenger transport in Ukraine were identified. The definition of the mechanism of passenger transportation in suburban traffic as a system of transportation of people, which should be coordinated, controlled and regulated by the state. The general scheme of the mechanism of management of passenger transportations in suburban communication is presented. It is substantiated that its implementation should be based on two main positions: the coordinating influence of state regulation and the participation of the private sector, in particular, in the role of suburban passenger companies.

The main problems that restrain the growth of the volume and quality of demand for suburban transportation have been identified. The principles on the basis of which effective administrative actions in the field of suburban passenger transportations should be based are described. It is noted that these principles should be based on the need for state regulation and the coordinating and controlling role of state and local authorities. The need to create suburban passenger companies, which can solve the problem of increasing the profitability of suburban transportation, depreciation of fixed assets and increase their purchases. Proposals for improving the quality of transport services based on the functioning of the mechanism for managing passenger traffic in suburban traffic.

Key words: control mechanism, passenger transportation, suburban communication, state regulation, transport company.

Постановка проблеми

Сучасне суспільство характеризується високою мобільністю населення, через що виникає попит на якісні послуги у сфері транспортних перевезень. З огляду на стрімкий розвиток мегаполісів, щоденні трудові та культурно-побутові переміщення людей вимагають налагодженої системи пасажирських перевезень.

Проте трансформації, які спостерігаються на даний час в державі, впливають на усі сфери життєдіяльності суспільства, в тому числі і на сферу перевезень. В першу чергу це стосується недосконалого управління пасажиропотоками, що в багатьох випадках спричиняє проблеми з переміщенням людей. Тому забезпечення населення якісними транспортними послугами вимагає всебічного вирішення проблеми формування та функціонування ефективного механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання пасажирських перевезень у приміському транспорті цікавлять багатьох науковців. Зокрема, вони піднімаються у працях Гудкової В. [1], Дейнеки О. [2; 3], Доди К. [4], Позднякова А. [5], Задой В. [6], Островерха Н. [7], Седякіна Ф. [7], Крихтіної Ю. [2, 7], Матвієнко В. [8], Овчиннікової В. [9], Філіппова В. [10] та ін.

У своїх дослідженнях автори вивчають особливості перевезень пасажирів приміським транспортом, аналізують сучасний стан галузі та зарубіжний досвід. Науковцями порушується проблематика реформування пасажирського комплексу, державного управління й адміністрування діяльності залізничного транспорту України, реструктуризації підприємств пасажирського комплексу, управління пасажирськими перевезеннями, зокрема у приміському сполученні тощо. Низка праць

присвячена особливостям регулювання роботи громадського транспорту органами місцевого самоврядування та розробці напрямів покращення цих процесів.

Проте актуальність тематики статті, її недостатнє теоретичне, методологічне й практичне опрацювання в контексті формування ефективного механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні визначили вибір теми даної публікації.

Формулювання мети дослідження

Метою роботи було вивчення особливостей функціонування приміського пасажирського транспорту та обґрунтування загальних підходів до формування ефективного механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні.

Викладення основного матеріалу дослідження

Перевезення пасажирів вимагає великої відповідальності та чіткої організації процесів, які супроводжують рух транспорту. Існування розгалуженої мережі приміського пасажирського транспорту засвідчує позитивний розвиток регіону та показує, наскільки населення тієї чи іншої території країни має доступ до тих благ, які пов'язані із високою мобільністю осіб та їх здатністю швидко переміщатися в межах міста та приміських зон.

Зарубіжний досвід є яскравим прикладом економічної доцільності та суспільної необхідності застосування приміського пасажирського транспорту, який, на думку закордонних аналітиків, сприяє підвищенню показників внутрішнього валового та регіонального продукту, стимулюючи підвищення мобільності населення. За їх підрахунками, кожна вкладена грошова одиниця в приміське залізничне сполучення дає економіці додаткові надходження від 1,1 до 5-ти кратного розміру інвестицій [4].

Отже, приміські перевезення населення є вагомим стимулятором економічного зростання економіки регіону та країни в цілому. Деталізуючи цю тезу, можна звернутися до SWOT-аналізу (табл. 1), відповідно до якого слід визначити основні пріоритети розвитку сфери приміського пасажирського транспорту.

Таблиця 1

SWOT-аналіз функціонування приміського пасажирського транспорту

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
<ul style="list-style-type: none"> – Приміський транспорт характеризується чіткістю та регулярністю руху; – Менші енергозатрати на один пасажиро-кілометр перевезень порівняно із іншими видами транспорту; – Держава контролює якість перевезення, що є великим плюсом для пасажирів; – Наявність інфраструктури, необхідної для нормальної роботи приміського транспорту 	<ul style="list-style-type: none"> – Залежність роботи транспорту від поломок під час руху на маршруті та можливість зриву графіків руху відповідно до цього; – Залежність деяких видів приміського транспорту від роботи інших транспортних засобів; – Деяка залежність роботи галузі від державного фінансування
Можливості (O)	Загрози (T)
<ul style="list-style-type: none"> – Розвиток міст та їх інфраструктури сприяє розширенню мережі приміського пасажирського транспорту; – Збільшення кількості пасажирів за рахунок удосконалення транспортних засобів, облаштування їх спеціальним обладнанням для інвалідів та підвищення рівня їх комфортабельності; – Оновлення транспортної системи та її інфраструктури за рахунок підтримки держави та Євросоюзу 	<ul style="list-style-type: none"> – Коливання цін на енергоносії та їх залежність від світових тенденцій; – Зростання цін на транспортні засоби та запчастини до них; – Зменшення рівня фінансової допомоги з державного та місцевих бюджетів; – Зростання частки індивідуального транспорту населення у загальній кількості транспорту в регіоні

Джерело: складено на основі [10]

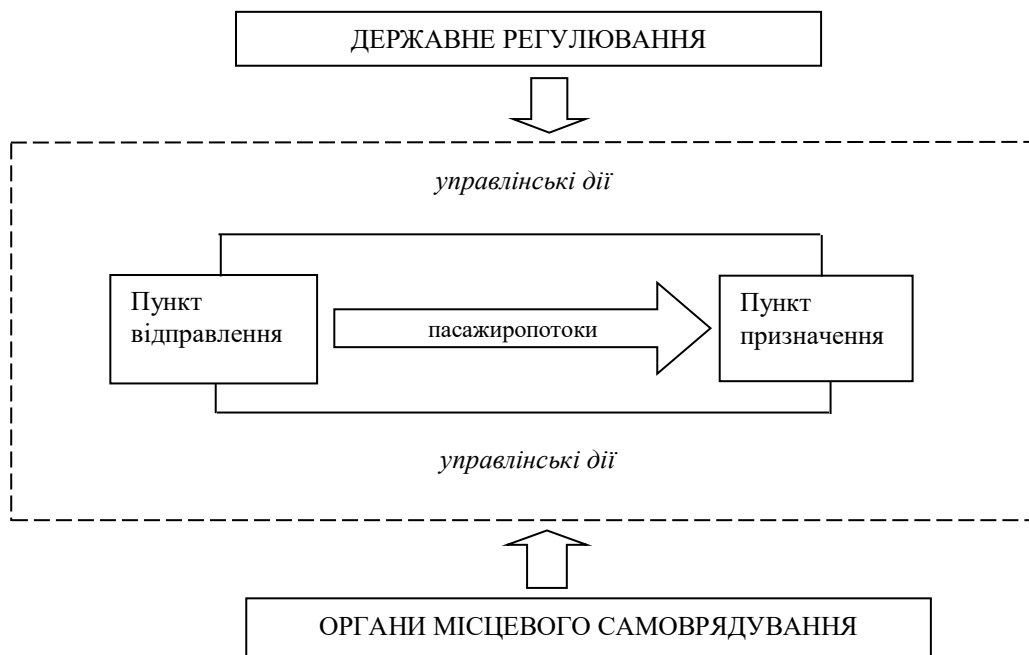
Отже, зважаючи на представлену в табл. 1 інформацію, можна стверджувати, що приміський пасажирський транспорт має значний потенціал розвитку. Проте загрози, які пов'язані із функціонуванням зазначеної сфери, свідчать про потребу детального та глибокого підходу до обґрунтування злагодженої та гармонійної системи управління пасажиропотоками, здатної виконувати поставлені завдання.

У руслі цього є зміст вести мову про потребу функціонування механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні як відповідь на запит суспільства щодо формування такої системи транспортування людей, яка би не лише була здатна переміщати визначену кількість осіб з пункту відправлення до пункту призначення, але й супроводжувати ці процеси

відповідним рівнем сервісу за доступну плату. При цьому зазначена система повинна координуватися, контролюватися та регулюватися з боку держави, яка покликана гарантувати своїм громадянам належний рівень безпеки та право вільного пересування, що вказано в Конституції України [11].

Виходячи із ключових завдань безпеки громадян та об'єктивної необхідності мобільності населення в умовах розвитку сучасного суспільства, механізм управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні можна розглядати як систему технічних, логістичних, адміністративних, правових, програмних заходів та сукупність господарюючих суб'єктів і їх структурних підрозділів, які покликані ефективно виконувати задачі, поставлені перед ними державою, і які побудовані за певною ієрархією залежно від їх функцій. Формування зазначеного механізму покликане забезпечити повне задоволення попиту населення щодо якісних послуг по транспортуванню, яке має супроводжуватися мінімальними затратами на перевезення пасажирів.

Загальна схема механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні представлена на рис. 1.

Рис. 1. Загальна схема механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні

Джерело: власні узагальнення

Отже, ефективне управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні повинно базуватися на двох основних позиціях: координуючому впливі державного регулювання на досліджувану сферу та участі органів місцевого самоврядування, а також приватного сектора, зокрема, в ролі транспортних підприємств, що здійснюють приміські пасажирські перевезення. Гармонійне поєднання державної та регіональної компоненти в управлінських процесах дасть змогу забезпечити досягнення бажаних результатів та підвищити якість пасажирських перевезень приміським транспортом.

Проте потрібно врахувати, що на даний час існує низка проблем, які стримують зростання якості приміських перевезень:

- низький рівень інвестиційної привабливості сфери приміських пасажирських перевезень, зважаючи на особливість галузі, її залежність від державних субсидій та слабкі сторони, вказані у табл. 1;
- повільний розвиток та впровадження технологічних досягнень перевізниками, що не дає можливості вести мову про належний рівень комфортабельності та якості перевезень;
- недостатнє оновлення основних фондів транспортних підприємств, невідповідність їх технічного стану сучасним вимогам;
- недостатній рівень інформатизації процесів перевезення пасажирів, що уповільнює взаємодію транспортних підприємств з іншими партнерами.

Ці та інші проблеми є підставою для пошуків шляхів покращення функціонування сфери приміського пасажирського транспорту та впровадження ефективного механізму управління

пасажи́рськими перевезеннями у приміському сполученні. Результативні управлінські дії у сфері приміських пасажи́рських перевезень повинні базуватися на таких основних принципах:

- повноцінної законодавчої та нормативно-правової регламентації функціонування сфери приміських пасажи́рських перевезень, відповідно до чого потрібно визнати загальнодержавне значення приміського транспорту для прогресивного розвитку країни;
- господарської самостійності приміського пасажи́рського транспорту та його органів управління з одночасним визнанням регулюючої та координуючої ролі держави у розвитку галузі;
- спрямованість на фінансово-економічну самостійність та окупність діяльності транспортних підприємств, що здійснюють приміські пасажи́рські перевезення, яка передбачає життя заходів щодо ефективного управління галуззю, усунення причин потенційного банкрутства підприємств, їх фінансового оздоровлення, вчасної реструктуризації довгострокової заборгованості, уникнення виконання непотрібних функцій, списання зайвого майна тощо.
- гармонійної взаємодії транспортних підприємств, що здійснюють приміські пасажи́рські перевезення, з іншими компаніями, що обслуговують пасажи́рські перевезення (автовокзали, страхові компанії, агентства з продажу квитків) на договірних умовах, відповідно до чого буде можливою ефективна співпраця та партнерство усіх учасників процесу перевезень та гарантуватиметься якісне обслуговування пасажирів;
- виконання державного замовлення перевізниками у випадках економічно невідповідних приміських пасажи́рських перевезень, які мають соціальне значення, за умови надання відповідних фінансових субсидій і компенсацій. Зокрема, в даному випадку присутня диференціація фінансування з державного чи місцевого бюджетів, враховуючи рівень державного замовлення;
- послідовного та поетапного реформування сфери приміських пасажи́рських перевезень із повноцінним збереженням своїх функціональних параметрів.

Ці принципи повинні виходити із потреби державного регулювання та координуючої і контролюючої ролі державних і місцевих органів влади. Важливо поставити акцент на ролі муніципального управління організацією приміських пасажи́рських перевезень, яке покликане забезпечити задоволення потреб усіх верств населення з мінімальними втратами часу. Відповідно до цього можна визначити основні завдання органів місцевого самоврядування у сфері приміських перевезень:

- забезпечення безпеки перевезень пасажирів;
- приведення рухомого складу транспорту в належний стан, що відповідає технічним параметрам і нормативам;
- розвиток магістралей і забезпечення надійного стану транспортних ліній;
- диспетчеризація і контроль якості транспортного обслуговування населення;
- модернізація систем організації руху транспорту.

Слід зазначити, що органи місцевого самоврядування можуть бути наділені державними повноваженнями щодо фінансування муніципальних і приватних транспортних підприємств і перевізників для компенсації перевезення пільгових категорій пасажирів. Загалом, управління транспортним комплексом з боку місцевих органів влади здійснюється відповідно до таких функцій:

- розробка схем розвитку дорожньої мережі;
- прийняття правил і порядку організації роботи транспорту;
- організація диспетчерської служби, розробка графіків і диспетчеризація руху транспорту;
- видача муніципального замовлення на пасажи́рські і спеціалізовані перевезення та укладання контрактів;
- встановлення тарифів на перевезення;
- контроль за дотриманням графіків руху та за екологічними параметрами роботи транспорту.

Поряд із участю держави та муніципальної влади в процесах розвитку сфери приміського пасажи́рського транспорту необхідно, на наш погляд, зважати на потребу залучення приватної складової у вигляді транспортних підприємств, що здійснюють приміські пасажи́рські перевезення. Вони є формою державно-приватного партнерства підприємств-перевізників, регіональних і місцевих органів влади, а також приватних компаній.

Завдяки створенню транспортних підприємств, що здійснюють приміські пасажи́рські перевезення, можна вирішити проблему підвищення прибутковості таких перевезень, зносу основних фондів, якими володіє приміський комплекс, та збільшення обсягу їх закупівель. Важливу роль при цьому відіграє участь регіональної влади в організації приміських перевезень шляхом їх залучення до формування та діяльності таких підприємств. Така інтеграція підвищує якість пасажи́рських перевезень та покращує управлінські процедури. До того ж, адміністрація області має можливість краще організувати й контролювати приміські пасажи́рські перевезення, що здійснюються в межах області.

Загалом, функціонування транспортних підприємств, що здійснюють приміські пасажирські перевезення, дозволяє забезпечити реалізацію повноцінних ринкових процесів у сфері приміських перевезень, а також підвищити інвестиційну привабливість учасників ринкових відносин. Ефективна діяльність цих компаній потребує максимального прояву приватної ініціативи шляхом формування незалежних приміських перевізників.

Таким чином, узагальнення вищесказаного дає можливість згрупувати пропозиції щодо покращення якості транспортних послуг на основі функціонування механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні:

- уніфікація законодавства відповідно до вимог сучасного світу та норм і стандартів розвиненого європейського суспільства;
- сприяння розвитку ринку пасажирських транспортних послуг за рахунок розширення мережі приміського транспорту та покращення інфраструктури галузі;
- переформатування логістичних схем приміського транспорту за рахунок заміни приміських поїздів у малонаселених пунктах рейсовими автобусами, побудови нових транспортних розв'язок, вчасного ремонту доріг тощо; заміна рейсових автобусів приміськими поїздами на території з густою щільністю населення з одночасним оновленням рухомого складу пасажирського залізничного транспорту;
- акцентування уваги на сезонності переміщень, введення нових та вчасне вилучення непотрібних рейсів відповідно до явища сезонності;
- удосконалення транспортних засобів та їх технічне переоснащення з метою мінімізації витрат на одного пасажера та максимізації комфорту і швидкості перевезень;
- підвищення ефективності управління активами транспортних підприємств за рахунок вчасного вилучення застарілих фондів, залучення спеціалістів з аутсорсингу та реструктуризації боргів.

Зазначені заходи повинні застосовуватися в комплексі – лише в такому випадку буде досягнутий максимальний результат, відповідно до якого буде функціонувати механізм управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні та забезпечуватися належна якість перевезення пасажирів у приміських зонах.

Висновки

1. Приміський пасажирський транспорт є невід'ємною складовою регіональної економіки, що забезпечує високу мобільність населення та підвищує таким чином показники внутрішнього валового та регіонального продукту. Функціонування цієї сфери пов'язане із значним потенціалом приміської транспортної системи, а також ризиками та загрозами, які в умовах глобалізованого світу набувають об'єктивного та системного характеру.

2. Покращення функціонування сфери приміського пасажирського транспорту вимагає використання ефективного механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні. Він повинен реалізовуватися в руслі державного регулювання процесами, які пов'язані із перевезенням пасажирів на приміських територіях, а також враховувати участь органів місцевого самоврядування і приватну компоненту, шляхом гармонійної взаємодії державних і регіональних органів влади, підприємств-перевізників та приватних компаній.

3. Основними напрямками, за якими повинно відбуватися підвищення якості надання послуг пасажирам приміського транспорту відповідно до функціонування механізму управління пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні, повинні бути: уніфікація законодавства; сприяння розвитку ринку пасажирських транспортних послуг; переформатування логістичних схем приміського транспорту; акцентування уваги на сезонності переміщень; удосконалення транспортних засобів та їх технічне переоснащення; підвищення ефективності управління активами транспортних підприємств.

Список використаної літератури

1. Гудкова В. Оцінка ефективності збалансованого функціонування і розвитку підприємств сфери пасажироперевезень. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва : збірник наукових праць. 2014. Вип. 1 (6). С. 62–66.

2. Дейнека О., Крихітін Ю., Курбатов Є. Теоретичні основи державного регулювання транспорту. Держава та регіони: науково-виробничий журнал. Серія «Державне управління». 2018. Вип. 3. С. 63–68.

3. Дейнека О., Позднякова Л., Нестеренко А. Державне управління і адміністрування залізничного транспорту України. Державне будівництво. 2018. № 1. С. 1–9.

4. Дода К. Реформа приміських пасажирських залізничних перевезень і розвиток регіонів. URL: https://cfts.org.ua/blogs/reforma_primiskikh_pasazhirskikh_zaliznichnikh_perevezen_i_rozvitok_regioniv_431 (дата звернення: 26.09.2021).

5. Дослідження факторів, що впливають на формування пасажиропотоків залізничних приміських перевезень у великих міських агломераціях / А. Поздняков та ін. Збірник наукових праць Державного

економіко-технологічного університету транспорту. Серія «Транспортні системи і технології». 2016. Вип. 29. С. 261–276.

6. Задоя В. Удосконалення механізму управління залізничними пасажирськими перевезеннями у приміському сполученні: монографія. Дніпропетровськ: Дніпропетр. нац. ун-т заліз. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2015. 194 с.

7. Крихтіна Ю.О., Островерх Н.І., Седякін Ф.І. Державне забезпечення стабільного розвитку сфери залізничних пасажирських перевезень. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. Том 30 (69) № 4 2019. С. 76.–81

8. Матвієнко В. Механізм державного управління розвитком залізничної галузі в Україні: дис. ... канд. наук. з держ. упр.: 25.00.02. Маріуполь, 2017. 256 с.

9. Овчиннікова В. Особливості державного регулювання розвитку залізничного транспорту України. Економіка та суспільство. 2017. № 12. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/12_ukr/20.pdf (дата звернення: 26.09.2021).

10. Філіппов В.Ю., Лазар В.А. Стратегії інноваційного розвитку міського пасажирського транспорту та їх реалізація. Економіка і суспільство Випуск № 13, 2017. С.754-760

11. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254-vr> (дата звернення 15.09.2021р.)

References

1. Gudkova V. Otsinka efektyvnosti zbalansovanogo funktsionuvannya i rozvytku pidpryemstv sfery pasazyfoperevezennya. [Estimation of efficiency of balanced functioning and development of the enterprises of sphere of passenger transportations] *Problemy ta perspektyvy rozvytku pidrudyemnystva*. Vyp. 1 (6). 2014. P. 62–66.

2. Deyneka O., Kryhtina Yu., Kurbatov Ye. Teoretychni osnovy derzavnogo reguluyuvannya transport. [Theoretical bases of state regulation of transport]. *Derzava ta regiony*. Vyp. 3. 2018. P. 63–68.

3. Deyneka O., Pozdnyakova L., Nesterenko A. Derzavne upravlinnya I administruvannya zaliznychnogo transport Ukrainy. [Public administration and administration of railway transport of Ukraine]. *Derzavne budivnytstvo*. № 1. 2018. P.1–9.

4. Doda K. Reforma prymiskykh pasazyrskykh zaliznychnykh perevezen i rozvytok regioniv. [Reform of suburban passenger rail transport and regional development] Available at: https://cfts.org.ua/blogs/reforma_primiskikh_pasazhirskikh_zaliznichnikh_perevezen_i_rozvitok_regioniv_431 accessed 26.09.2021

5. Doslidzennya faktoriv, scho vplyvayut na formuvannya pasazyropotokiv zaliznychnykh prymiskykh perevezen u velykykh miskykh aglomeratsiyah. [Research of the factors influencing formation of passenger flows of railway suburban transportations in large city agglomerations] / A. Pozdnyakov. *Zbirnyk naukovykh prats Derzavnogo ekonomilo-tehnichnogo universytetu transportu*. Vyp. 29. 2016. P. 261–276.

6. Zadoya V. Udoskonalennya mekhanizmu upravlinnya zaliznychnymy pasazyrskymy perevezennyamy u prymiskomu spoluchenni. [Improvement of the mechanism of management of railway passenger transportations in suburban communication]: monografiya. *Dnipropetrovskyy natsionalnyy universytet zaliznychnogo transport imeni akademika V.Lazaryana*. 2015. 194 p.

7. Kryhtina Yu., Ostroverh N., Sedyakin F. Derzavne zabezpechennya stabilnogo rozvytku sfery zaliznychnykh pasazyrskykh perevezen. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I.Vernadskogo*. Tom 30 (69). № 4. 2019. P. 76-81

8. Matviyenko V. Mechanism derzavnogo upravlinnya rozvytkom zaliznychnoyi galuzi v Ukraini. [Mechanism of state management of railway industry development in Ukraine]: dys ... kand. nauk z derz. upr.: 25.00.02. Mariupol, 2017. 256p.

9. Ovchynnikova V. Osoblyvosti derzavnogo reguluyuvannya rozvytku zaliznychnogo transport Ukrainy (2017) [Features of state regulation of railway transport development in Ukraine]. *Ekonomika ta susilstvo*. № 12. Available at: http://economyandsociety.in.ua/journal/12_ukr/20.pdf. accessed 26.09.2021

10. Filippov V.Yu., Lazar V.A. Strategiyyi innovatsiyynogo rozvytku miskogo pasazyrskogo transport ta yih realizatsiya [Strategies for innovative development of urban passenger transport and their implementation]. *Economy and society*. № 13, 2017. P.754-760

11. Konstytutsiia Ukrainy. Zakon vid 28.06.1996 № 254k/96-VR. Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254-vr> accessed 15.09.2021